

overlades til at bestemme, i hvilken Skole de skulde sættes; ja vel, lad Forældrene være deres naturlige Bærger, men de maae ogsaa antages at være forstandige Bærger. De ville ikke selv undervise og opdrage Børnene i Et og Alt, for det Første, fordi de ikke have Tid dertil, og dernæst, fordi de ikke i Et og Alt have den fornødne Kundskab og Indsigt; derfor benyttede de Skolen, og det er i Forældrenes egen velforstaaede Interesse, at den er saa god som muligt. Dersom Forholdene allebegne være som i store Byer, som f. Ex. i Kjøbenhavn, at der stod flere Skoler ved Siden af hinanden, saa kunde man sige, at Forældrene kunde vælge den Skole, de havde bedst Tillid til, men hvor er Forholdet saadant, naar man gaar bort fra Kjøbenhavn undtagen maaskee et ganske enkelt Sted, hvor der kan være 2 à 3 Skoler ved Siden af hinanden? I Reglen ere Forældrene indskrænkede til en eneste bestemt Skole, den, der ligger dem nærmest, efter som de ikke kunne lade deres Børn gaae en længere Vej, og det er altsaa i disses største Interesse at faae denne Skole saa godt som muligt bestyret. Naar det nu siges, at det sørger Communalbestyrelsen for, da er den ganske vist den, som er nærmest kaldet til at varetage dette, men er man ogsaa altid ganske vis paa, at der for det Første ved Besættelsen af et Embede ikke i denne Henseende vilde flyde nogen Ulempe, naar der ikke var en saglyndig Autoritet, som idetmindste fik Medvirking dertil. Man kan sige, at Ministeriet har Medvirking derpaa, saa komme vi tilbage paa, hvad der var Hovedpunktet i det Foredrag, som vi hørte af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 6te Valgkreds, om Ministeriet selv er tjent med ikke at have nogen anden Sagkundskab end den, som have af juridisk dannede Embedsmænd, eller om det ikke er bedst tjent med at have en saglyndig Embedsmand, der har gjort det til sin Livsopgave at sørge for Skolerne. Spørgsmaalet om Centralisation eller Decentralisation burde aabenbart i hvert Tilfælde staae tilbage for Spørgsmaalet om, hvorledes Skolerne og den hele Opgave bedst kunde rygtes. Spørgsmaalet om Besættelsen af dette Embede er jo egentlig, naar man skal gaae ud fra de Udtalelser, der ere komne saavel fra det ærede Medlem for

Ribe Amts 5te Valgkreds (Høgsbro), som idag fra det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) om de Forretninger, som Overstoledirecteuren bestyrer, overhovedet skulle udføres eller ikke. Naar man lægger Mærke til, hvorledes Vædringsforslaget her er fremstillet, og seer det i Sammenhæng med de tidligere Finantslove, dreier Spørgsmaalet sig ikke om, hvorvidt denne enkelte Embedsmand skal have Pension eller ikke, men det dreier sig om Betydningen af Embedet. Det er, fordi der i tidligere Finantslove stod, at dette Embede kun maatte lønnes med Honorar, og fordi dette betragtes som urigtigt, at her er foreslaaet det Modsatte, ikke for at paalægge Ministeren at besætte Embedet saft, men for at give ham Bemyndigelse til at gjøre det, hvis han ellers ikke kan faae det forsvarligt bestyret. Det er altsaa Spørgsmaalet om Embedets Betydning, der foreligger, og det forekommer mig navnlig at fremtræde, naar vi benytte de ærede Medlemmers Oplysninger om Aarsagen til, at denne Sætning er kommen ind. Man gik ud fra, at det var aldeles et overflødigt Embede, at man helst ganske maatte stryge det og satte derfor: ved Vacance bortfalder det. Jeg troer ikke, at man har Ret i at sige, at det er et aldeles overflødigt Embede. Jeg troer, at det for det Første er af Bigtighed, at der i Ministeriet selv findes en saglyndig Overautoritet, og at for det Andet det Tilsyn, som derved udøves over Skolerne, er af stor Betydning. Naar det af det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) blev ytret, at det havde mindre Betydning, fordi Lærerne vidste, naar Overstoledirecteuren kom for at eftersee Skolen, og han saaledes ikke kunde faae dem at see i deres daglige Gjerning, da de kunde tage Søndagsklæderne paa, saa svarer jeg dertil, at det er af ingen Bigtighed, at det bliver en Hemmelighed, naar Overstoledirecteuren kommer; de maae gjerne vide det og tage Søndagsklæderne paa; det er endog ønskeligt, at de i hans Nærværelse gjøre deres Gjerning saa godt, de formaae, og forberede sig derpaa saa godt, de kunne. Forudsat, at Overstoledirecteuren er en Mand med det psykologiske Blik, der hører til Embedet, vil han lige godt kunne bedømme Lærernes Dygtighed, hvad enten han